

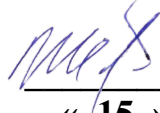
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра «Технічний сервіс»

Затверджую

**Завідувач кафедри
«Технічний сервіс»**

(В.Б.Тарельник)

« 15 » 06 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Управління якістю

Спеціальність: 208 "Агроінженерія"

Освітня програма: "Механізація сільського господарства"

Факультет: Інженерно-технологічний

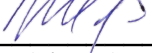
Робоча програма з дисципліни «Управління якістю» для студентів за спеціальності 208 "Агроінженерія "

Розробник: Руденко В.П., доцент кафедри «Технічний сервіс»

к.т.н., доцент Руденко В.П.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри *технічного сервісу*.

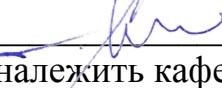
Протокол від 15 червня 2020 року № 14.

Завідувач кафедри технічного сервісу (В.Б. Тарельник)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми (М.В. Зубко)

Декан факультету (М.Я. Довжик)
на якому викладається дисципліна

Декан факультету (М.Я. Довжик)
до якого належить кафедра

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 09.07. 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» Напрямок підготовки:	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 208 «Агроінженерія» Професійне спрямування:	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 1		2020-2021й	2020-2021й
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Курс	
		2м	2м
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 8,2		Лекції	
		8 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
	Лабораторні		
	0	0	
	Самостійна робота		
	66 год.	80 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 26,7/66,7 (24/66)

для заочної форми навчання – 11,1/88,9 (10/80)

2. Мета та завдання дисципліни

Мета: засвоєння майбутніми фахівцями аграрного напрямку теоретичних принципів і методів управління якістю; здобуття практичних навичок з управління якістю агропромислової продукції; використання і додержання вимог міжнародних стандартів з управління якістю ISO серії 9000, з управління навколишнім середовищем ISO серії 14000 та ін.

Завдання: надати спеціалістам аграрного напрямку високий рівень професійної підготовки з питань управління якістю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати :

- наукові основи та принципи управління якістю агропромислової продукції;
- системи управління якістю та міжнародний досвід з управління якістю в аграрній сфері;

вміти:

- користуватись нормативною документацією в сфері управління якістю;
- визначати показники якості с.-г. техніки і обладнання.

3. Програма навчальної дисципліни

«Управління якістю» складено на основі навчальної програми затвердженої Вченою радою СНАУ (протокол №8 від 23.04.12р.)

Змістовий модуль 1. Управління якістю агропромислової продукції

Тема 1. Якість продукції як об'єкт управління

Поняття і категорії якості: характеристика, вимога, процес, продукції, властивість. Нормативно-правова база управління якістю в Україні. Класифікація показників якості продукції. Кваліметрія як наука про кількісне оцінювання якості продукції; практичні завдання кваліметрії.

Фактори формування та забезпечення якості агропромислової продукції.

Тема 2. Методологія управління якістю

Поняття і сутність управління якістю: політика у сфері якості, планування якості, контроль якості, забезпечення якості, поліпшення якості. Наукові основи та принципи управління якістю (цілі управління, функції управління, закони управління, принципи управління). Еволюція підходів до управління якістю: етапи розвитку, орієнтація, теорія, підхід.

Тема 3. Системи управління якістю

Поняття і сутність систем управління. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, основні положення системи управління якістю. Етапи міжнародної стандартизації з управління якістю, принципи управління, структура стандартів.

Модель системи управління якістю, що базується на процесному підході, основні блоки процесів управління: відповідальність керівництва, управління ресурсами, випуск продукції, вимірювання, аналіз і поліпшення.

Тема 4. Концепція загального управління якістю (TQM)

Поняття і сутність концепції TQM. Стратегії управління в системі: провідна роль вищого керівництва, навчання якості, орієнтація на інтереси споживачів, постійне поліпшення якості і оцінка результатів управління якістю.

Стадій управління в системі TQM: планування, вдосконалення процесів, реалізація планів вдосконалення, самооцінка підприємства за критеріями. Структурна схема загального управління якістю. Нові концепції з управління якістю фірмою.

Тема 5. Міжнародний досвід управління якістю

Управління якістю продукції в аграрному секторі країн Західної Європи. Нормативна система якості за DIN EN ISO 9000. Модель Європейської премії з якості.

Досвід управління якістю в США. Філософія якості Е. Демінга; "трилогія якості" Дж. Джурана. Американська модель премії з якості. Управління якістю в Японії. Елементи та особливості японського підходу до проблеми якості, гуртки якості, програма "п'ять нулів".

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Управління якістю агропромислової продукції												
Тема 1. Якість продукції як об'єкт управління	20	2	4			14	19	2	2			15
Тема 2. Методологія управління якістю	16	2	2			12	19	2	2			15
Тема 3. Системи управління якістю	18	2	4			12	17	2	0			15
Тема 4. Концепція загального управління якістю (TQM)	16	2	2			12	15	0	0			15
Тема 5. Міжнародний досвід управління якістю	20	0	4			16	20	0	0			20
Разом за змістовим модулем 1	90	8	16			66	90	6	4			80
ІНДЗ												
Всього годин	90	8	16			66	90	6	4			80

5.1. Теми та план лекційних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Якість продукції як об'єкт управління. План. 1. Поняття і категорії якості: характеристика, вимога, процес , продукції, властивість. 2. Показники якості продукції, класифікація показників за властивостями. 3. Кваліметрія, практичні завдання кваліметрії.	2
2	Тема 2. Методологія управління якістю. План. 1. Поняття і сутність управління якістю. 2. Політика у сфері якості. 3. Наукові основи та принципи управління якістю. 4. Еволюція підходів до управління якістю.	2
3	Тема 3. Системи управління якістю. План. 1. Поняття і сутність систем управління. 2. Міжнародні стандарти ISO серії 9000. 3. Етапи міжнародної стандартизації з управління якістю. 4. Модель системи управління якістю.	2
4	Тема 4. Концепція загального управління якістю (TQM). План. 1. Поняття і сутність концепції TQM. 2. Стратегії управління в системі. 3. Стадії управління в системі TQM. 4. Структурна схема загального управлдіння якістю. 5. Нові концепції з управління якістю фірмою	2
Разом		8

5.2 Теми та план лекційних занять (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Якість продукції як об'єкт управління. План. 1. Поняття і категорії якості: характеристика, вимога, процес , продукції, властивість. 2. Показники якості продукції, класифікація показників за властивостями. 3. Кваліметрія, практичні завдання кваліметрії.	2
2	Тема 2. Методологія управління якістю. План. 1. Поняття і сутність управління якістю.	2

	2. Політика у сфері якості. 3. Наукові основи та принципи управління якістю. 4. Еволюція підходів до управління якістю.	
3	Тема 3. Системи управління якістю. План. 1. Поняття і сутність систем управління. 2. Міжнародні стандарти ISO серії 9000. 3. Етапи міжнародної стандартизації з управління якістю. 4. Модель системи управління якістю.	2
4	Тема 4. Концепція загального управління якістю (TQM). План. 1. Поняття і сутність концепції TQM. 2. Стратегії управління в системі. 3. Стадії управління в системі TQM. 4. Структурна схема загального управління якістю. 5. Нові концепції з управління якістю фірмою	0
5	Тема 5. Міжнародний досвід управління якістю. План. 1. Управління якістю продукції в аграрному секторі країн Західної Європи. 2. Нормативна система якості за DIN EN ISO 9000. 3. Модель Європейської премії з якості. 4. Досвід управління якістю в США. 5. Американська модель премії з якості. 6. Управління якістю в Японії.	0
Разом		6

6.1 Теми практичних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Якість продукції як об'єкт управління (Ч.1).	2
2	Якість продукції як об'єкт управління (Ч.2).	2
3	Методологія управління якістю.	2
4	Системи управління якістю (Ч.1).	2
5	Системи управління якістю (Ч. 2).	2
6	Концепція загального управління якістю (TQM).	2
7	Міжнародний досвід управління якістю (Ч.1).	2
8	Міжнародний досвід управління якістю (Ч.2).	2
Разом		16

6.2 Теми практичних занять (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Якість продукції як об'єкт управління.	2
2	Методологія управління якістю.	2
3	Системи управління якістю.	0

4	Концепція загального управління якістю (TQM).	0
5	Міжнародний досвід управління якістю.	0
Разом		4

7.1 Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Якість продукції як об'єкт управління.	14
2	Методологія управління якістю.	12
3	Системи управління якістю.	12
4	Концепція загального управління якістю (TQM).	12
5	Міжнародний досвід управління якістю.	16
Разом		66

7.2 Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Якість продукції як об'єкт управління.	15
2	Методологія управління якістю.	15
3	Системи управління якістю.	15
4	Концепція загального управління якістю (TQM).	15
5	Міжнародний досвід управління якістю.	20
Разом		80

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж.

1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3. *Практичні*: лабораторний метод, вправа, виробничо-лабораторні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний*

2.2. *Методи синтезу*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Пояснювально-демонстративний*.

4. **Активні методи навчання** - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, використання проблемних ситуацій, заняття на виробництві, групові дослідження, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій)

5. **Інтерактивні технології навчання** - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований лабораторних заняттях;
 - результати виконання та захисту лабораторних робіт;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма)

Поточне тестування та самостійна робота					С Р С	Разом за модулі та СРС	Ате- ста- ція	Сума
Модуль 1 - 70 балів								
T1	T2	T3	T4	T5	15	85 (70+15)	15	100
14	14	14	14	14				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
69-74	D	
60-68	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

“Зараховано” ставиться студенту за теоретичні та практичні знання основних тем курсу, виконаний об'єм контрольної роботи згідно з робочою навчальною програмою.

11. Методичне забезпечення

1. Руденко В.П. Управління якістю: конспект лекцій. Суми: СНАУ, 2011. 28 с.
2. Руденко В.П. Управління якістю: методичні вказівки для виконання самостійної роботи. Суми: СНАУ, 2012. 14 с.
3. Руденко В.П. Управління якістю: навчально-методичний комплекс. Суми: СНАУ, 2019. 82 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Царенко О.М., Руденко В.П. Управління якістю агропромислової продукції: навч. посіб. Суми: ВТД: “Університетська книга”, 2006. 431с.
2. ДСТУ ISO 9000:2015. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. (Чинний від 2016-07-01). Київ: ДП “УкрНДНЦ”, 2016. 49с.
3. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги. (Чинний від 2016-07-01). Київ: ДП “УкрНДНЦ”, 2016. 30с.
4. ДСТУ EN ISO 9001:2018. Системи управління якістю. Вимоги. (EN ISO 9001:2015, IDT; ISO 9001:2015, IDT, чинний від 2018-12-05). Київ: ДП “УкрНДНЦ”, 2018. 30с.
5. ДСТУ ISO 9004:2018. Управління якістю. Якість організацій. Настанови щодо досягнення сталого успіху. (ISO 9004:2018, IDT, чинний від 2020-01-01). Київ: ДП “УкрНДНЦ”, 2018. 45с.

Допоміжна

1. Шаповал М.І. Менеджмент якості: навч. посіб. Київ: Знання, 2003. 475 с.
2. ДСТУ ISO 14001:15. Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування. Київ: ДП “УкрНДНЦ”, 2016. 36с.
3. Розпорядження КМ України “Про затвердження Концепції державної політики у сфері управління якістю продукції (товарів, робіт, послуг)”. Чинний від 17.08.2002, №447-р.
4. Указ Президента України “Про заходи щодо підвищення якості вітчизняної продукції” від 23.02.2001р.
5. Розпорядження КМ України “План заходів щодо розроблення, впровадження і функціонування системи управління якістю, екологічного управління та інших систем управління”. Чинний від 19.06.2013, №492-р.

13. Інформаційні ресурси

1. ukrcsm.kiev.ua
2. gcsms.com.ua